

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.
Három hónapra 2 ft 50 kr.
Három hónapra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 fr.
kétzerért 6 kr, többszörért 5 fr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttesben levő hirdető-írások, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

HOZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Honvéd-állomás változása.

Városunk a honvédség keletkezéseivel sietett a barsi 61. honvédszászlóaljnak befogadására a szükséges honvédlaktanyát — bizony pedig áldozattal — felállítani azon jó reményben élve, hogy az ez által szaporodó forgalomban hozott áldozatának megtérítését fogja fellelhetni.

S e részben számításában első ízben nem is eszálódott, mert a honvédtisztikaron kívül az ősi gyakorlatokra behívott legénység városunk forgalmát kedvezően élénkítette úgy, hogy midőn a honti 62. honvédszászlóalj számára kerestetett laktanya, azt is városunk — a már létező honvédlaktanyához új épületet csatolva, — örömmel és szívesen fogadta kebelébe.

Azonban az ez által reményelt forgalomszaporodás már nem növekedett akként, mint azt az első laktanya felépítése nyomán a második után várni lehetett, mert a két zászlóalj tisztikara ugyan növekedett, de a gyakorlatokra behívott legénység nem városunkba, hanem Nyitrára menesztetett állítólag azért, mert Nyitrán honvédsátortábor alakult s rendeztetett be és a gyakorlatok itt tartattak.

Az indoklás kétségkívül oly plausibilis, hogy az ellen rögtönözve ellentétet tenni nem lehet; azonban, ha közelebbről vizsgáljuk a dolgot, azt a kérdést vethetjük fel; nos, hát mért nem állítottatott a honvédsátortábor Léván, városunkban, hol két honvédszászlóalj volt elhelyezve; és mért rendeztetett ez be Nyitrán, hol csak egy honvédszászlóalj, a nyitrai, tartotta lakását? . . .

Talán Léván az illetők vonakodtak egy honvédsátortábor felállítására?!

No, ezt a leghatározottabban tagadásba hozzuk, mert a legbiztosabb tudomásunk van arról, hogy a honvéd-

sátortábor felállítására városunk fel sem szólítottatott; így tehát ennek hiánya semmiféleképpen okul nem szolgálhatott arra, hogy a honvédegénység a gyakorlatokra nem városunkba, hanem Nyitrára hivatott.

E kérdést szükséges regisztrálnunk azért, mert városunk némely oldalról úgy tüntetett fel, mintha a honvédség befogadásában s elhelyezésében bármilyen mulasztást, vagy vonakodást követett volna el s mintha ezáltal okot szolgáltatott volna arra, hogy a honvédség egy része Nyitrára tétesék át.

Nyilvánvaló dolog, hogy városunk a mint a két zászlóalj befogadására annak idejében vállalkozott, úgy ezen elvállalt kötelességeinek minden tekintetben megfelelni igyekezett; e részben semmiféle vád sem terhelheti városunkat. Nos, hát mi az oka mégis a beállított változásnak? . . . Biz azt nem tudjuk s nem értjük.

Mondják, hogy az új védtörvény folytán más rendszer léptetettvén életbe, más intézkedések váltak szükségessékké s ezen intézkedések folyománya, hogy katonai szempontból Nyitra város előnyvel bírván városunk fölött, szükségessé vált az első, vagy jobban mondva egyik honvédszászlóaljnak Léváról Nyitrára való áttétele.

A katonai szempontokat mérlegelni laikus embernek nem lehet feladata, s így az áthelyezett honvédszászlóalj távozását nehezen eshetik ugyan, de az intézkedésben megnyugodni a törvény — mely mindenkinek parancsol — rendeli és célszerűnek találja.

Egy azonban talán nem esik szorosán a törvény rendelkezéseinek keretébe úgy, hogy ahhoz ne lehessen szólni t. i., hogy ha már egy zászlóaljnak áttétele kívántatik, ezen zászlóaljnak tán nem a barsi 61-iknek kellene lennie, hanem a másiknak, a 62-iknek, mely már egyszer változván, a változást nem tartaná oly terhesnek

korábban Pozsonyba került, hol a főgimnáziumot végezte. 1873-ban jogász lett, majd két évig Temesvármegyében nevelősködött. Ezen időben néhányszor megfordult Léván is, több napot töltve Lakner László házában, kinek az elhunyt rokona volt. Itt írta meg több versét, az akkor még kezdő költő, ki később nehéz, de becsületes, férfias küzdelmek között emelkedett fel jeleseink sorába. Budapestre 1877-ben ment véglegesen s egy évi küzdelem után, a „Pesti Napló“ majd a „Hón“ munkatársa lett. Irni különben csak 1870-ben kezdett s a „Reform“ és „Figyelő“ aethetikai, a „Koszorú“ kritikai cikkeket hozták tőle. E mellett egymást érték szép lírai költeményei. Sok magyar verset fordított át németre. 1878-ban a Petőfy-társaság rendes tagjává választotta s válogatott költeményeit „Ifjuságom“ czim alatt 1883-ban kiadta.

Már néhány év előtt kezdtek mutatkozni a különben is törekeny és gyöngye testalkattal bíró költőn azon kór tünetei, melyek e hó 11-én megölték.

Rendkívül meghatók azon gyönyörű irodalmi, de elegicus hangon írt levelei, melyeket a szakadatlan és sorvasztó lázak közepette Arcoból lévai rokonaihoz intézett.

Tirolból visszatérve, Budapesten csakhamar rosszabbul érezte magát s néhány hét előtt a belgyógyászati klinikára vétette fel magát, hol unokanővére, ifj. özv. Baronkayné, Léváról múlt hó végén őt

mint a 61. zászlóalj, mely szülőföldéről távozik. Mindez azonban szerény megjegyzésen kívül semmiféleképpen sem akar illetéktelen beavatkozás lenni a katonai dolgokba. — Egészben fájlatjuk, hogy e kérésselhetlenségnek rajtunk meg kellett történni. — Bőke velünk!

Néhány lap a zene történetéből.*)

— Kriek Jenő. —

Hölgyeim és Uraim!

Ugy vélekedem, hogy nincs önök között senkisé, ki valamikor ne gyönyörködött volna már egy teljes zenekar hallgatásában; kinek lelkét a különféle hangszerek összeolvadó akkordjai kellemes zibbaldásba ne hozták volna, végig hordozva azt az érzelme, a szenvedélyek Óceánján, mintegy feltárva előtte a multat annyi nem teljesült vágyaival, a jelent oly sokszerű változásaival s a jövőt kacérkodó reményeivel. De hiszen ki is lehetne süket az öröm és bánat, a tomboló jókedv és vallásos áhitat, a vértagyáló megdöbbenés és a jóleső kielégülés ama érzelmei előtt, miket egy jól fegyverezett zenekar hallása kelt bennünk életre?!

A magános fuvola leheletszerű hangja, egy egyetlen hegedű sokszavu sirása előtt sem zarkózhatik be érzelmeink világa. Már egy rövidke dal hatása is néha a csudával határos, miként tanuskodik erről a „Marcellaise“ a francia nép történetében, — a „Rule Britannia“ az angolóban, — a „Wacht am Rhein“ a németekben s a mit legelőbb kellett volna említenem a „Rákóczy-induló“ zivataros század emlékeként fennmaradt busongásával a mienkben. De nem is kell a műtörténelmet segítségül hívni, hogy a már a solós-zeneben is nyilvánuló hatást kimutassuk. Mert mikor az édesanya gyermeke felett bölcsődalát dalolja — mely pedig a hangtepesőnek alig néhány fokán mozog — vajjon nem-e a kis szendergő érzelmeihez szól?

* E kiváló értékű művét a jeles író a lévai kassza ö-egyesület estélyén olvasta fel. — Szerk.
*) Kulforságok: Abrany, Bartalus, Ferkel zene-történelmei s dr. Stade egyetemi előadásai.

meglátogatván, könnyebbülés- és javulással díszkedett a beteg: „Hisz nincs már egyéb bajom, minthogy elgyengültem a sok fájdalomtól, de már jobban vagyok s a mint egy kis erőhöz jutok, azonnal megyek Lévára, ott fogok köztetek üdülni.“ sat. Ezt azonban tán ő maga sem hitte így, legalább utóbb írt versei s hattudala az ellenkezőt bizonyítják. Halála előtt három nappal deliriumba esett s e hó 11-én hajnalban végkimerülésben csöndben meghalt. Elhunytáról táviratilag értesítették Lakner Lászlót, ki azonnal intézkedett, hogy a család részéről koszoru tétessék a korán elhunyt rokon koporsójára.

Reviczky dus irodalmi hagyatékát a Petőfy-társaság veszi magához. Temetését, mely e hó 12-én nagy részvét mellett ment végbe, az írói segélyegylet rendezte.

A béke angyala lengjen porai felett!

Számlálgatom . . .

Reviczky Gyulától.*)

Számlálgatom, támlálgatom,
Hogy hány netem vagy hónapom
Van hátra még . . .
Irgalmas ég,
Esdek, ne légy fukar nagyon.

Oh hányszor kívántam a halált,
Mihelyt a kedvem busra vált.

*) A korán elhunyt költő élete utolsó korszakában írta e szomorú verset.

A folyton lágyabban suttagó hangok a kis lelkét jól eső ringadozásba hozzák; a dal hatása alatt bezárul a lélek a beszédes szempillákra álmodni nem engedő külvilág előtt s a gyermek elhagyja sirását s ajakán édes mosolylyal alszik el.

Ha már a magános hangszerek is ily különbözőleg érintik érzelmevilágunkat, mennyivel hatványozottabbnak kell lenni annak a hatásnak, melyet a zenekari művek hallása kelt fel bennünk. Az érzelme minden lépesőjén végig hordhatják ezek a hallgatót. A vonóhangszerek egyenletes dallamfüzései a beelgülés hangjai, kacagó staccatók a megbomlott összhang tükörmásai, — a fuvók lágy futamai melancholikus vágyak kifejezői, — a rézfuvók viharosan szakgatott harsogásai a harsos érzelmeinek tolmácsolói, — az ütő-verő lármás hangszerek a fékevesztett szenvedély megtestesítői. S midőn mindezek együtt jelennek meg, ki ne érezte volna, hogy a kínos szenvedés jajjai mint hálnak el a legnagyobb boldogság mámoros akkordjaiban.

S valóban az újabb irányu, sokak által a „jövő zenéjének“ keresztelt zeneművészet céljai megvalósítására alig találhat alkalmasabb kifejező eszközt, mint a zenekart. Mióta az utolsó századok zenegagságai — Händel, Bach, Haydn, Mozart, Liszt, Wagner — az összhangzatokat, vagyis a hangzatok egymásutánját a zene legjelentéke nyebb ható elemévé tették, azóta a dallam hullámzására és az érzelme színompájának esetelésére egyes hangszerek — talán a zongorát és orgonát kivéve — alig alkalmasak. E célra zenekarra kell azoknak egyesülniök. S midőn más oldalról napjainkban a zene már nem mint specifikus öncél jelenik meg, hanem inkább a drámai cselekmény bonyolódó szálainak szolgájává válik: akkor a hangszerek tömege az ő telített akkordjaival lesz legméltóbb megjelentője az eseményeknek. És a zenekar napjainkban el is foglalja teljes mértékben az őt megillető helyet. Ott találjuk a színházakban s ezek közt első sorban az operaszínházakban, — hangversenyekben, kiválsólag az u. n. sétahangversenyeken; ott van

De most, hogy itt
Ólálkodik;
Nem érzek mást, mint borzadályt.

Meghaljak? . . . Oh, ne még, ne még!
Agyam még eszme-tűzben ég.
Forró szívem
Jobban pihen
A napon; oh a sir_sötét!

Vágy még hevit, kedv még emel,
Oh, még sok dalt nem zengtem el.
S eszmémet
Mind a hideg,
Sötét koporsó nyelje el?

Toldjad meg hát kegyelmes ég
A csüggedt költő életét.
Hadd öntsé ki
Érzelméi
Zengő, zsbongó tengerét!

Színház.

— Kisasszony feleségem; A kápolnai csata és Kosuth bucsuja Orsovánál; Rip van Winkle; Egy szegény leány története; Lili. —

Szombatón, július 6-án, — (és nem 7-én, mint a szinlapon) Kisasszony feleségem (La Marjoliane) régi, de hatásos regényes nagy operettet láttuk. A három felvonásos darab, melyet Vanloo A. és Letterica E. írtak s Lecocq K. zenésített, igen szép közönséget vonzott a színházba. A szereplők teljes jóakarattal iparkodtak megfelelni a várakozásnak; hogy mennyiben sikerült, igazolja a zajos és gyakori taps, melyben a személyzet részesült. Lendvay (Palaméd Vanderbum báró) ki, dacára annak, hogy a vig legények elnöke volt egykor, megházasodott a czimborák kijátszásával, azok tudta nélkül, elvévén Marzoleint

nak a katonai életben, mint katonai zenekarok, ott a polgári életben, mint cigány-, veterán- és műkedvelő zenekarok; s az oly fényes zenékkel bíró egyházak sem nélkülözhetik kultuszokban: a templomi zenekarok hathatós kiegészítői az áhítatoságnak. (Folyt. köv.)

Barsvármegye közig. bizottságának ülése.

Folyó hó 10-én a főispán elnöke alatt tartott közigazgatási bizottsági ülésben az alispán által beterjesztett jelentés a közigazgatási ágak állapotát folyó évi június hóról feleleli. E szerint közmunka válság czimén befolyt 1526 frt 53 kr., katonai beszállásai pótdóra 292 frt 80¹/₂ kr., betegápolási pótdóra 225 frt 05 kr.

Alla t e g é s z s é g ű g y. A forró nyári évszak beálltával, az elmúlt június hóban a sertések között fordultak elő betegülési és elhullási esetek orbáncz-kórban.

Tolmács és Szentkeresztvesztésben szenvedő kutya találatot. A Szentkeresztben talált veszett eb ismét a szomszédos Vieszka és Ladomér községekbe futott, a hol több gyermeket és állatot megharapott. A megharapott gyermekek hatósági felügyelet alá helyeztetek, a megmart állatok pedig kiirtattak.

Hasonlóképpen történt Tolmácsban is, hol a veszett eb szintén több egyént megmart, kik szintén hatósági felügyelet alatt állanak.

R e n d ö r i ű g y e k. Az elmúlt június hóban 3 tüzeset jelentett be 2902 frt 50 kr. kárral, mely kár 1350 frt erejéig volt biztosítva.

Bart Antal lévai hentesnél romlásnak indult állapotban talált disznósajt rendőrhatalósággal elkoboztatott és a nevezett hentes 5 frt bírság megfizetésére ítéltetett.

Dr. Budai Mórtól, a kézi gyógyszerészter tarthatására vonatkozó engedély az alispán által megvonatott, mert megszünt zsarnóczai körorvos lenni és mert a kézi gyógyszerészter tarthatására vonatkozó engedélyérvénye a körorvosi álláshoz volt kötve. Azonban mert dr. Budai mint kincstári orvos a bányá és erdészeti kincstári igazgatóságától kézi gyógyszerészter tarthatására vonatkozó engedéllyel bírt, ennél fogva az alispán által nem tétetett ellenvetés az ellen, hogy a nevezett kincstári orvos a modernstolmi bányamunkások, a zsarnóczai állami kincstári közegek és a klakkli konzorcium részére gyógyszereket kiszolgáltasson.

Dr. Budai alispán ezen rendelkezését felelőlegesen a m. kir. belügyminiszteriumnál. — És a belügyminiszterium nemcsak hogy az alispán intézkedését helyben hagyta, — hanem azon felül dr. Budai Mórtól a kézi gyógyszerészter tarthatására nyert engedélyt teljesen megvonta, — a Selmeczbánya városa által nyert és csak is Schöpferárnára kiható, ugyanott elhelyezendő kézi gyógyszerészter tarthatására vonat-

kozó engedély érintetlen hagyása mellett.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint — a múlt hóban 12 iskola zárvizsgáján vett részt, — a hol az illető tanítónők és tanítók dicséretes fáradozása szép eredményt szült, — és az idegen ajku községekben különösen a magyar nyelv gondos ápolásában részesült. — Azonban ezen dicséretből nem jut ki a hízeri rom. kath. iskolában tanító Szabó Jánosnak, — mert ezt a kir. tanfelügyelő jelentésében a megdicsértek közül kivészi, és azt jelenti, hogy a hízeri iskolaügyi legközelebb rendeztetni fog.

Az adófelügyelő jelentése szerint a megye területén levő 3. adóhivatalnál folyó év június hóban befolyt egyenes adó czimén 13001 frt 71¹/₂ kr. hadmentességi díj czimén 148 frt 10 kr.

A jégverés által kárt szenvedett Keresztur, Rohozsница — Ebedecz, — Tild, Verebely, Aha, Lőcz és Zsikava községekben az adóleengedés július havában érvényesíteni fog.

Dr. Brach Ferenc főorvos jelentése szerint az egészségi állapot kedvező volt június hó folyamán. — A légző szervek lobbos bántalmái június hó folyamán majdan kizárólag gége és hörghurut által voltak képviselve, kivülök hörg., tüdő- és mellhártyalob csupán elvétve kerültek észlelésre. — A moesárgerji keltü fertőzötti kórok sorából heveny, gyomor-, bél-, hurut és váltólag fokozott gyakorisággal, közbe-közbe pedig enyhe jellegű hasi hagymáz fordultak elő. — A hevenyűkútegek közül egyedül kanyarónak itt-ott felmerült egyes szörványes esetei fordultak elő. Végre a napfűzésnek néhány esete is került észlelésre. — r. t.

Budapest, 1869. július 12-én.

— Valami a nyaralásról; a magyarok Párisban; magyar cigányok gyözelme; a mérsékelt ellenzék bomlása; háborus hírek.

Mikor az ember ebben a rettenetes kánikulába illő melegben egy-egy ismerős arcot pillant meg a főváros melegtől lihegő utcáiban, a mint eltikkadva rohan az üldöző napsugarak elől, melyek — kivált az utolsó napokban — 33°-ra korbácsolták fel az amugy is nehéz levegőt, meg nem állhatja, hogy részvétlenül szemlélje meg a szőlőit:

— Szerencsétlen, hát még mindig ide haza?

— Hát hiszen csak nem mehetek Szibériába.

— Nem is mondok én azt. Hanem valahová falura, a kellemes zöldbe nyaralni. Hallgatni az este hazatérő guilya kolompját. Reggel, mikor a nap még a lilium harmatos kehelyében fűrészi arany sugarait, kimenni a fenyvesek közé, a mély, rejtélyes árnyéligetekbe; szivni a mellnek és tüdőnek egészséges hegyi levegőt és az üde reggeli illatot, inni friss zsendiczet; megmászni a hegyek kék ormait és egy szóval testbenlélemben kiüdülni abból a tepsedt zsidadt-ságból, melybe a főváros eltikkadt levegője meríti a lakókat.

— Igen ám! mind szép ez így elméletben, de annál nehezebb gyakorlatban. Nem elég ám oda azt mondani, hogy összekötöm a batyut és megyek, nem elég ám neki menni Magyarországra északi égenek, hanem kell oda hely, kell oda pénz. Aztán meg vajmi kevés ember van, ki a fővárosból messze északra, a hegyek közé saját falujára, saját villájába mehetne nyaralni.

— De mehet ám az is, a ki nem földbirtokos — más nyelven östermelő — is. Ott van Tátrafüred, Koritnica, a hol a mi cigányaink húzzák a talp alá valót, a két országra szóló híres kis- és nagy-kálnai tyukverőt, meg a lévai kopogózt. Itt van még közelebb Pöstyén, vagy a mi — bars megyei — fűrdők: Szklenó és Vihnye. Azok a kellemes honi völgyek, melyeknek költészete olyan kellemes andalgásba ringatja az embert, mikor dudaszó mellett haza jönnek az aratók a nem valami dusan fizető földről, mikor elhozza a koszort az arató-gazda az urnak, mikor az arató-sereg — férfiak és leányok vegyes — tánczra perdül, mikor a szolgáló végig önti nagy kacagás közt a mulató, kurjongató gazdát jelezvén a jövő esztendői bő termést; nem tudna-e a fővárosi ember is feledni ezt a czifra hű fényt, a kifestett szépségeket, a kitömött majmokat; a pokoli zürzavart, a siető kufarkodást?

— Nem. Engem nem hívnak a völgyek, én Beranger foglyával mondom, ki nem akarta hallani, hogy honáról csevegjenek a fecskék:

Depuis trois ans, je vous conjure
De m'apporter un souvenir
Du valon où ma vie obscure
Se berçait, d'un doux avenir.
Au détour, d'une eau, qui chemine
A flots purs, sous de frais lilas,
Vous avez vu notre chaumaine,
De ce valon ne me parlez-vous pas?

— Akkor hát tégy úgy, mint Szilágyi, az igazságügyminiszter, bérély egy nyaralót a Sváb-hegyen. Öneki se teit többre. Mert az már szent igaz, hogy az igazság tárczája mindig a legszegényebb. Nem kell annak Ostende, mint Tiszának, hanem elég neki egy kád víz, aztán onnan dugja ki nagy fejét és kormányozza a nyaraló birákat és albirákat.

— Szegény embernek arra se telik. Így kánikula előtt nagyon leolvad a pénz. Jó ilyenkor a Duna-fürdő is.

— Hát menjünk oda! Ott legalább kényelmesen elmélkedhetünk a párisi magyarokról. A mint hallottam majdnem egész Páris kirukkolt a kilenczedfélszáz magyar üdvözlésére. No hisz ez csak kölcsönkényér. Visszafizetik a nyolcvanötöt. De amnyit sz. igaz, hogy derék emberek ezek a párisiak. A város lakomát rendez a magyarok tiszteletére, kik pedig az Eiffel-torony tetején csapnak egy magyaros murit. Nem rossz gustus, a ki teheti.

De hiszen mi magyarok is elmondhatjuk minden öndicsékvés nélkül, hogy derék legények vagyunk a talponkon. Nem elég világra szóló virtus az, mikor a magyar cigány muzsikálja el annyi sok idegen nép

elől a legfényesebb díjakat; a párisi nemzetközi verseny alkalmával valamennyi díjat magyarok vitték el, csak egy második díjat egy francia muzsikás banda. Fehér Poldi hegedülte ki magának az ezüst-koszort, mely a legjobb primást — nem az esztergomit — illeti. A magyar nóta! Csak nincs párja széles e világon a magyarnak. Hiszen azt mondják, hogy a magyar cigány hegedűvel jön a világra.

Hanem idehaza — azt mondják — nem jól muzsikálnak a mérsékelt ellenzéknek, mint a „B. H.” írja — és pedig nem mint kacsát — a párt feloszlatni készül, egy pár ember Fenyvesivel a kormányt hajtana terdet, nagyobb része 48-as lesz; egy töredéke Apponyival megmarad balközépeknek. Hát bizony hidegen fúj a szél Mátra felől. Mai közbjogi alapon 48-ért küzdeni lehetetlen, kivált ilyen időben, mikor a delegátusok Bauernak nagyon is feltételes bizalmat szavaznak.

De nem is csoda. Hiába titkolóznak, kibújik a szög a zsákból. A muszka nagy feje ismét feltűnt a láthatáron. Lembergől írják, hogy a muszka az erődökbe nagy mennyiségű élelmi- és hadi-szerkeket halmoz össze. Kapargatja a paraszta, de vigyáznak a tiz kormére, meg a gesztenyére.

Maga a pápa is azt táviratozta Spanyolországba Sagastának, hogy világháboru előtt állunk. Olaszországban nem biztos lenni, míg el nem dől a koczka, hogy kié lesz az örök város. Tehát a pápa költözni akar s lakásul legjobbnak tartja Valenciát, mely igen kellemes fekvésű város. Milyenek az idők! Ó, ki előtt a nagy eszázrok is fejet hajtottak, kihez tél idején zarándokolt egy fejedelem, most elhagyni készül örökét, megválni elődei fényétől s elvonulni egy kisebb idegen városba. És igen furcsa, hogy az olasz nép, mely legvallásosabbnak tartja magát, az oka mindennek.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— „Bars-Hontvármegye pénzügyigazgatóságának székhelye Léva.” — E rövid néhány szóban vettük táviratilag illekes helyről az értesítést. Mely a legközelebb megjelenő „Budapesti Közlöny”-ben már meg erősítést nyer.

— Hangverseny. Lapunk előző számában már jelezte, hogy a lévai nőegylet egy nagyobb szabásu hangversenyt készül rendezni. Ezen ügyben — mint értesülünk — e hó 7-én, ma egy hete, az egyelet választmányá Mailátn Istvánné urnó ömeltősága elnökelete alatt gyűlést tartott, melyen elhatározatott, hogy a czéiba vett hangversenyt, melyre a meghívók legközelebb kibocsátatnak, e hó 27-én a „Stefánia-árvaház” javára, a casino helyiségeiben tartja meg az egyelet; egyuttal megválasztotta a gyűlés a 12 tagu rendező bizottságot is, mely serényen működik a hangverseny minél szebb sikerén.

(Bényei né), kit Frikkel óras (Ruzsai Etel) magának szánt, a menyiben kiskoruktól fogva együtt növekedtek volt. De pénzt szerezni vándorutra indult, s mire visszajő, férjénél találja választottját; bujában a vig legények társaságába csap fel. Marzsolen, daczára, hogy férjes nő, tizedszer nyeri meg az erény-díjat, mert Palamed lovagi szavára állítja, hogy felesége még kisasszony. Hannibal (Láugh Odön) fogadást ajánl, hogy eltántoritja Marzsolent s egy ingombot tesz Palamed birtoka ellen, ki a nyerst biztosra vélvén, a fogadást elfogadja. De Frikkel vizsgál egykori inádotjtára s akkor kerül Marzsolen szobájába, mikor Hannibal, ki felhasználva a helyzetet, arra kényszeríti Marzsolent, hogy — ha Frikkel megmehteni akarja — a fogadást az ő javára megnyertnek nyilvánítsa. Palamed elveszti birtokát, kulesár lesz Hannibalnál, Marzsolen pedig kakukkos órat árulgat Frikkellel. Később Marzsolentől férje elválik, s mikor pedig kiderül az igazság, mint újra szabad, Frikkelnek nyújtja kezét s boldog lesz. A pikáns részletekkel teljes mesét ugyesen domborították ki a szereplők. — Lendvay a helyzet komikumát ugyesen aknázza ki, csak a maszkirozásra kell kissé többet ügyelnie. Bényei né és Ruzsai Etel játéka volt ezen előadás fénypontja. Ugy magán, mint kettős dalaik, a szép kuplék élénk tapsokban részesültek. Láugh Odön ma jól és elfogultság nélkül játszott. Miskolczy (Petersop kulesár) mai játékaival elragadta a kaczagató jelenetek kedvelőit. Krasznayné (Avelin, Petersop leánya) ma elemében volt. Soha alkalmasabb szerep nem juthat neki, mint ez. Szeretetremlő modorával derült hangulathoz tartotta a közönséget. — A többi szereplők Kövesi (Polgármester), Láugh Jenő, Iványi stb. szintén jókedvvel játszottak.

Vasárnap f. hó 7-én a műsor darabja „A kápolnai csata és Kosuth bucsuja Orsovánál” czimű Szathmári által írt 4 felvonásos történeti korrajz volt. A meséjét maga a czim kifejezi. A darab telt házat csinált, de csak közepes sikert ért az előadás, mely — kivéve Miskolczy (Kondray gazdag mérsáros) alakítását — általában gépies volt, minden kedv nélkül. Az est sikere legtöb-

bet köszönhet Miskolczynak, ki igen természetesen játszott; de meglátszott rajta, hogy komikus helyzetében sokszor maga is küzd a nevetéssel, a mi öreg hiba. Kövesi (Alanyi ref. lelkész) itt-ott a nemes fellángolásnak tanujelét elég sikeresen adta, de általában nem felelt meg lelkészi minőségének, sem hangjára, sem gesztusára nézve. Leányát, Ilont Ruzsai Etel személyesítette; a nemes szerelmet, az önzetlent, önfeláldozó honleányt meglepő ügyességgel produkálta. Anyja, Mari, Gálffy Gizella volt, kinek nagyon csekély szerepét elég jól töltötte be. Kövesiné (Dallosné özvegy) ma szépen megfelelt a várakozásnak, de még inkább Lendvayné, (Béla 14 éves fia), kit igazán megillet az oszthatatlan elismerés. Krasznay (Andor 20 éves) jól játszott, de a szerep nem neki való és így nem csoda, ha a muszka tiszttal való jelenet hatástalan maradt. Krasznayné (Erzsike, Kondray leánya) eleven, ügyes kis jelenőség volt. Megérdemelte a tapsot. Iványi (Tölgyesi városi erdész, később közhonvéd) ma nagyban hozzájárult az est sikeréhez. Láugh Odön, mint István, Tölgyesi fia, a distinguált társaság kimagasló alakját képviselte, de mint orosz tiszt határozottan gyöngye volt. A szerep nem az ő természetéhez mért volt. Lendvay (Kormányzó) hol ingatag, hol makacs volt. Kossuth akkorigan egész más alak volt. De becsületére válik a jó igyekezet. A többiek Láugh Jenő (Faragó János verbunkos kaplár), Rác Ida, Szendeffy, Kis szerepeikben jó-akarattal iparkodtak lebilincselni a közönség figyelmét.

Kedden szinre került Meilhac és Farnie által írt és Planquet R. által megzenésített operette, Rip van Winkle. Daczára annak, hogy a darab nem előzőir adatott Léván, mint Miskolczy direktor jelezte, igen szép közönséget vonzott a házba. A tagoknak ez volt egyik legjobb előadása. Láugh Odön (Ripp-Ripp) eleven tüzrel szenedélylyel játszott. Bényei né (Lizbeth) szerepét teljes sikerrel emelte érvényre, mint tündérkirályné pedig elragadta a közönséget. — Lendvay (Derrick polgármester) ma teljesen elemében volt. A szerep teljesen neki való. — Krasznay (Vander Bilt) rövid szerepét jól elmondani ipar-

kodott, de ma gyöngébb volt, mint máskor. Kövesi (Nick fogados és a 3. felvonásban Zsán fia) jól alakított, különösen az első két felvonásban. Mint Zsán, kevésbbé látszott örökölmi atyja vig kedélyét. Krasznayné (Katrina) eleven volt, mint mindig. Kövesiné (Sarlott), az elbizakodott szolgálót elég hűsen személyesítette. Szendeffy (Rikardzon) nem volt taughil angol hadnagyának. — A harmadik felvonásban az előbbi szereplők közül, mint új alak tűnt fel Bényei né (Aliz); hogy anyjához (Lizbeth) minden tekintetben hasonló volt, nagyon természetes. — Bodnár (Adrien) gyöngye. — Ugy Lendvay is, a mily jó polgármester volt, ép oly szellemtelen szellem. — Végül meg kell említenem a két kis műkedvelőt (Jánosy Pepike, — I. felv. Aliz.) (Juhász — Adrien), kik dicséretre váltak az előadásnak ugy bátorság, mely ily kicsinyeknél a legfőbb, mint az előadás és ének tekintetében.

Szerdán, július 10-én Szigligeti egy kiténió szimfóniát — (Egy szegény leány története) adták. Ugy a darab, mint az előadás több közönséget érdemelt volna. Lendvay (Szentesi N. István rektor) ma felülmúlta önmagát. Ma határozottan jó volt. Kövesiné (Sara) a falusi rektornek mintaképet igen jól fogta fel, a mi játékan azornal feltűnt. Miskolczy, mint Péter komornik ép oly tökéletes volt, mint később a rezeges Bertók. Krasznayné (Erzsike) ismét elemében volt. De a babér ma Ruzsai Etel (Julesa) illeti, kinek játéka rá kevés azt mondani, hogy elragadó volt. Kövesi (Kotori jegyző), Rác Ida (Zsuzsanna neje), Gálffy Gizella (Toncsi leányuk) játéka összevágó volt. De a tolettre mindenesetre adni kell valamit Ugyanis a 2- és 3. felvonás között 4 évi időszak van es ok négy év után is ugyanabban a ruhában szerepelnek, melyben 4 év előtt. Csekélység, de figyelemre méltó, különösen oly hű asszonyoknál, mint azt a szerepek kívánták. Láugh Odön (Beregi F. jegyző) közepes sikerrel játszott. Ugy szinten Láugh Jenő (Bokori ispán) is. Várnai Juliska (Matild) és Nagyyné (Földesné) elfogultlanul játszottak. Krasznay (Szteint Jenő jogász) ma nem élte be magát helyzetébe. Egyáltalában ily komoly szerepek nem neki

valók, hol tehetségét nem fejtheti ki. A többiek ma eléggé iparkodtak megfelelni szerepeiknek, a mi sikerült is. Az iczi-piczi műkedvelő Pali (a tegnapi kis Adrien még kisebb öcsese) valódi mokuska volt; a közönség nem is fukarkodott a tapsokban ugy ő, mint anyja, Julesa irányában. A kicsike extemporizált is, a menyiben édes mamáját megpillantva a kulisszák mögött, „mama” kiáltással oda szaladt, a mi a közönséget persze elragadta s meg a szereplőket is kacajra fakasztotta. A tapsra aztán kijött és meghajította magát és egész flegmával tovább játszott és rága a körfét, mit a szereplők nyomtak kezébe.

Csütörtökön, július 11-én Hanneg és Milland énekes vigjátékát a Lilit láttuk, melynek zenéjét Harvé Z. szerelte. Az est fénye természetesen Liliben összpontosult, a kit Krasznayné eredeti felfogásával igen sikeresen személyesített, miért a csekély (sajnos) publikum zajos tapsal jutalmazta meg a kitünő művésznőt. Ő, ki különben unokája is volt önmagának, mindkét szerepében teljesen otthonosnak érezte magát s énekrezéseit bár gyöngén, de ügyesen, gixer nélkül csieseregte el. Krasznay (De la Grange Bataliere báró) ma ugyesen fogta fei helyzetét egy maszkirozás, mint előadás tekintetében. Miskolczy (Sainte Hypothese vicomte) pedig mondhatni, hogy ma remekelt, az öreg nagybátyát hibebe világitásban nem is képzelhetni. Lendvay (Bompan professor) jól játszott. Kövesi (Bourineourt) és Kövesiné (Bourineourtne) ma szintén kitettek magukért. Láugh Odön (Antonin Pleuchard tüzér) mint a darab főhőse oszthatatlan tetszést vívott ki magának ügyes rutinnal előadott játékaival. Éleg sympátiával játszottak a többi szereplők, különösen Szendeffy (René), daczára annak, hogy a gyakorlatlanság eléggé meglátszik egy előadásban, mint mozgáran és Lendvayné (Victorin szobaleány).

Egy pártolásra méltó társulat iparkodik nekünk kellemes estéket szerezni, méltó tehát, hogy gyakori látogatással viszonzzuk e nemes törekvést. Igaz ugyan, hogy ez a legrosszabb idő, de mit nem tesz az egyesült buzgalom!

— **Négy tüzeset egy nap alatt.** E hó 11-ike ritka szerencsétlen nap volt a Léva vidéken fekvő községekre, melyek közül — mint halljuk — négyben pusztított a tűz. Reggel 6 óráig, kora délután Garam-Szt-Györgyön, később Szántón s este Varsányban égett. Az okozott kár, kivált Szent-Györgyön, hol — mint értesülünk — 36 ház és több melléképület esett a tűz mártalékául — igen tetemes. A többi helyen a tűz nem tett oly nagy pusztítást, mert a szélesed miatt nem öltött nagyobb mérvet; összesen néhány ház, pajta, istálló és takarmány-kazal esett áldozatul. A négy tüzeset intőjelül szolgálhat gazdaságunknak arra nézve, hogy most, midőn beköszöntöttek a forró, nyári napok s itt van a hordás és eséplés ideje, kettőztetett, éber figyelemmel vigyázzanak vagyónkra s jó eleve tegyenek meg minden óvintézkedést, nehogy a tűz elvegye amugy is kevés termésüket s ezzel családjuk betevő falatját s a gazdának talán a koldusbotot nyomja a markába. Biztosításák házukat s termésüket a tűz ellen; tiltsák el szigorúan a dohányzást nemcsak a szérűn, de a faluban is és a szükséges védő- és mentőeszközöket tartásuk rend- és készenlétében, hogy szerencsétlenség esetén teljes erővel fájhassanak a pusztító elem megfékezéséhez.

— **A szemet rontó fehér falak.** Városunkban még mindig divik ama rossz szokás, hogy nemcsak a mellék-, de a főutcákon is a legtöbb háztulajdonos fehérre meszelteti házat, a mely szín szépek ugyan szép, de kivált nyáron, a verőfényes napokon, kész megrontja még a legépebb szemnek is, mit legjobban éreznek azok, kiknek napjában többször végig kell járniok a város utcáit. E rossz szokás ellen már a legtöbb város megterte az intézkedést azzal, hogy megtiltotta a házaknak fehérre meszelését. Azt hisszük, hogy ezen üdvös intézkedés, melynek célja szemünk épségének megvédése, nálunk is könnyűszerrel keresztülvihető. Az igaz, hogy a törvény nem terjeszkedik ki ilyen kicsinyiségekre, de nem tiltja s nem is tilthatja oly rendelkezések kibocsátását, melyek a lakosok közegészségének előmozdítását célozzák. — Felhívjuk e körülményre városi hatóságunk figyelmét s mindnyájunk érdekében melegen öbajtjuk, hogy jövőre szigorúan tiltsa meg a házaknak fehérre meszelését.

— **Részleges holifogyatkozás** volt pénteken, e hó 12-én. Az érdekes égitűneményt láthatták a magas észak kivételével egész Európában, Ázsia déli részében, továbbá Afrikában és Ausztráliában. A fogyatkozás este 8 óra 14 perczkor kezdődött, a legnagyobb elsötétülés 9 óra 21-8 perczkor állott be s végződött 10 óra 31-6 perczkor.

— **Az osztrák-magyar állam vasút-társaság,** N. Maros és Zebegény állomásai közt, f. hó 9-én Dömös megálló helyen a közeli magas szikla tömegből egy darab elvált és oly erővel esett a vasutvágányra, hogy két sít kúttott helyéből. Ugyanekkor volt egy gyors tehervonat indulóban Zebegényből N. Maros felé. — Dömös megálló helyen alkalmazott Knapp pályőr látván a veszélyt, gyorsan intézkedett mindkét irányban a vonatok feltartásáról; ezen intézkedése közben a derekszárján látul alkalmazott dinamit-pattantyús szelenczejében egy pattantyú felrobbant és a derek ür életveszélyesen megsebesült.

— **Zóna-tarifá** érvényes lesz az osztrák-magyar államvasut egyes vonalain is. Még pedig azokon, melyeken a magyar államvasut konkurrens. A többi vonalakra nézve a társulat nem fogadja el a zóna-tarifát; de ezeken is leszallítja a kilométer-tarifát úgy, hogy az utazás olcsóbb lesz minden irányban. Szabad podgyász azonban nem lesz többé ezen vasuton sem. E szerint az osztrák-magyar államvasutnak kétféle tarifája lesz. A mi vonalunk a leszallítandó kilométer-tarifába jut, az egyes engedélyezett mérsékletek pedig a következők lehetnek: az illető másodosztályú jeggyel első, harmadosztályúval másodikon utazhatik, vagy pedig a második osztály felét fizeti s harmadik osztályon megy. Fél harmadosztályú jegyet csak nagyon szegény utasoknak fognak engedélyezni.

— **Az Odescalchi-család jubileuma.** Az Odescalchi hercegi család az idén családi ünnepet ül; kétszázadik évfordulóját annak, hogy római szent birodalmi hercegi rangra emelték. I. Lipót 1689. aug. 29-én adományozta a szent birodalmi herceg címet Odescalchy Liviusnak Bracciano és Ceri hercegeinek, XI. Imre pápa iránt való hálából, ki maga e családból származott. A pápától kapott hadi seregélyért adományozta Lipót az Odescalchiaknak a hercegi hercegséget, mely ma is a család hitbizományi uradalma. Így származott az olasz hercegi család egyik ága Magyarországra s most már anynyira magyar, hogy olyan derék és lelkes hazafiakat ad az országnak, mint a minő Odescalchi Artur, a csángóherceg.

— **Középkereskedelmi iskola Turóc-Sz. Mártonban.** A turóc-szt.-mártoni állami polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolában a beiratások augusztus hó 31-én, a rendes tanítások pedig szeptember hó 3-án veszik kezdetüket. Az I. osztályba rendes tanulóul felvételtnek: a) oly tanuló, kik a gymnasium, real- vagy polgári iskola negyedik osztályát, legalább elégséges sikerrel bevégezték és azt bizonyítványjal kimutatják; b) oly tanuló, kik életök 14-ik

évet betöltötték s az említett iskolák négy alsó osztályában tanított tárgyakból felvételi vizsgálatot állanak ki. Ezenkénti tandíj 10 frt (szegény tanulóknak ez is elengedtetik); felvételi díj: 2 frt. Szegényebb sorsu tanulóknak mérsékelt díjért az intézethez kapcsolt kórtársban egy, szerű, egészséges élelmiszerben részesülhetnek. — A turóc-szt.-mártoni áll. középkereskedelmi iskola belső szervezetét, tantervét s jogait illetőleg minden tekintetben a többi kereskedelmi iskolákkal egyenlő alakra helyeztetett, növénydekei pedig az egyévi önkéntességre is jogosítvák. Bővebb felvilágosításokat szívesen nyújt az igazgatóság.

— **Színházi műsor.** Tegnap adatott „Uzsai gyöngy“; maszinre kerül „Nap és hold“; kedden „Egy férj vétke“; esütörtökön Bényei né H. Emma jutalmára adatik „Czigány báró.“ A jutalmazandó jeles művésznőt a legmelegebben ajánljuk közönségünk figyelmébe. — Szombaton adják színészeink a „Suhancz“ot; ezen jeles darab az alkalommal kerül először szíre Léván. — Vasárnap — mint értesülünk — Miskolczy szimigazgató egy színelőadással egybekötött nagy népszerű népelelyt rendez, melyről bővebb felvilágosítást nyújtanak a falragaszok és színlapok.

— **A parisi világiállítás** költségeit 50 millióra számítják, az az állam és Paris városa terhére esik. Ki 50,000 kiállító legalább 150 millió frankot költ el, úgy hogy az óriási mű 200 millió frankot emészt fel. Minden nap tehát 1.111,111 frankba kerül s a tizenkét óráig nyitva levő tárlat minden órája 70,000 ezer frankba.

— **Levanjunius hónapban elhaltak;** Svecz József, élt 2 hónapot; Breska Lajos, élt 1 hónapot; Praicz István, élt 4 hónapot; Frasztaiczki Istvánné, szül. Spátai Orszébet, élt 34 évet; Sulka József, élt 1 és fél hónapot; Polni Istvánné, szül. Szalma Mária, élt 30 évet; Haluska András, élt 25 évet; Rainiss András, élt 36 évet; özv. Nyári Jánosné, szül. Konvicski Klára, élt 82 évet; Szkladani Andrást, élt 76 évet; özv. Veres Józsefné, szül. Hagara Mária, élt 72 évet; Varannai Orszébet, élt 1 és fél évet; Ondrejka Nándor, élt 30 évet; Lovas Ilona, élt 4 évet; özv. Steinhübel Gáspárné, szül. Ulcsini Zsófia, élt 70 évet. Végül eitemtetett Léván egy, a Perczből kifogott, ismeretlen, 30-35 éves férfiak hullája.

— **RÖVID HÍREK.** — **A pénzügyminiszter** tárgyalásokat folytat az osztrák pénzügyminiszterrel a szeszadó-törvény módosítása iránt, mert a bevétel nem felel meg a várakozásnak; hír szerint az adómentes szesz árulását végké meg fogják szüntetni.

— **Balassa-Gyarmaton** e hó 8-án ünnepelesen ment végbe Nogradvármegye új főispánjának, gróf Degenfeld Schomburg Lajosnak beigtatása. — **A saskak,** melyeknek egy kisebb csapata e napokban Budapestet is meglátogatta, Szeged környékén mintegy kétszáz dűlőt pusztítottak el. — **Stefánia** özvegy trónörökösne e hó 9-én érkezett meg Szent-Antaira, hol több napot fog toltani Coburg Fülöp herceg nejeül. — **Az ezrediek operáció.** Károly Tivadar dr., a hajor orvosherceg, e hó 3-án operálta meg felesége segédkezése mellett az ezredik halnyogos szemet. — **A katonaság létszáma** békeben: Oroszországban 770,000 ember, Franciaországban 499,000, Németországban 492,000, Ausztria-Magyarországban 301,000, Olaszországban 253,000. Haboru esetén Európa öt nagynataimassága 16 millió embert állít talpra, illetőleg a fokozott hadikészülődésekkel 26 milliót vonhat fegyver alá.

APROSÁGOK.

— **Hovastevés szubány.** —

A drága számlák. Férj: Ezek a divatáras számlák engem egészen tönkre tesznek. Minden esőköd tíz forintba kerül! — Feleség: Ennek magad vagy az oka. Miért nem esőkölsz meg annyiszor, hogy egy-egy esőkömra csak 10 krajczár essék.

Ismeri a dörgést. Feleség: Én nem tudom, mi az én bajom; olyan különös hasogatást érez tagjaimban! — Férj: Ó, én tudom; furdöre akarsz menni!

LEVELEZÉS.

Vármegyénk főispánja Nagy-Sároban.

Tekintetes Szarkesztő ur!

Kazay János, vármegyénk főispánjának ünnepélyes fogadtatására N. Sároban nagyméltóságú gróf Hunyady Kálmán ur e hó 7-én mindent megtett, mi a fényes és jól sikerült fogadás rendezésére szükséges volt.

A határ szélén ékeskedett a magyar lobogókkal, koszorúkkal és Ságly intező ur szép izlésű díszítéseivel felállított diadal-kapu ezen aranybetűs felirattal: „Éljen Kazay János főispánunk.“

A díszkapu alatt nagyméltóságú gróf Hunyady Kálmán, leánya, Julia grófné kíséretében, — továbbá az uradalmi tisztikar, lelkészek és tanítók, a nagy és kis-sároói előjáróság, koszorus leányok, löhátások és nagy néptömeg fogadta főispánunkat, a ki nejevel 1/2 óra 2 óraker megérkezett.

Gróf Hunyady Kálmán ur igen tartalomdus és főntengő megszólításai fogadta Ömeltóságát, mire a főispán ur meg-meg-

ujuló éljenek közt hosszabb beszéddel válaszolt. Kazay János Ömeltóságának Julia grófné nyujta át egy gyönyörű rózsacsokrot, míg a leányok a kocsit koszorúkkal díszítették fel.

Vig zene és nagy bandérium kíséretében ment végbe a bevonulás a nagy-sároi kastélyba, hol a szeretetremlítő háziurnő, Hunyady Alex grófnő a vendégeket a leg-szívesebben fogadta.

A díszbédnél 16 személy vett részt.

Délután az urasági kertben vig népmulatság volt és jó zene mellett sötét estig forogtak a párok.

T. J.

TANÜGY.

Iskolai értesítők.

I.

A lévai kegyes tanítórendi főgimnázium értesítője az 1888/89. tanévről, melyet Szabadi Gyula igazgató állított össze, egy kitünő szakértővel kidolgozott adat-tár, mely vármegyénk ezen jeles középtanodájának egy évi eseményeit hü és érdekes képbén tárja elének.

Az értesítő Cserrei József, főgimn. tanárnak „Sophokles Oedipus királyáról“ írt nagybecsű értekezése nyitja meg. Az ókor ezen legkitünőbb alkotásáról, melyet a dráma terén sokan a költő Antigone című műve fölé akarnak emelni, — értekező olyan alaposan és behatóan ír, hogy műve nemcsak a szakértő előtt bir kiváló becsesél, hanem a laikusnak is kedves és érdekes olvasmányul szolgálhat.

A „Tanodai közlemények“ című rovat 15 pontban tüzetesen tárgyalja az év eseményeit. A VI-ik pont pedig a szept. hó 27. napján megtartott lélekemelő Trefort-gyászünnepelelyt írja le. A jövőtökony sági rovatban felsorolják azon nagylelkű adakozók, kik az ifjuság jutalmazására pénz- vagy könyvheli adományokat adtak. Különösen ki van itt emelve a Lévai kaszinó alapítványa, melynek alapító-levele szószerinti szövegben közöltetik.

Attérve az értesítő statisztikai részére, annak helyes csoportosítása a következő adatokat tünteti fel:

A főgimnáziumban a kötelezett tantárgyak tanárainak létszáma 12; volt ezenkívül a más vallásuaknak 3 hitoktatója; a nem kötelezett tantárgyakat (francia nyelv, egyházi és műének, gyorsírás és szabadkézi rajz) tanította négy tanár.

Beiratkozott az elmúlt tanévre 239 tanuló, kik közül vallásra nézve volt 140 r. kath., 15 helyét hitvallásu, 18 ágostai és 51 mőzeshitű.

Anyanyelvre nézve: 197 magyar, 6 német és 21 tót. Honosságra nézve: lévai 89, barsvármegyébéli 58, más vármegyéből 76, küllállami 1.

Kilépett 13, meghalt 1, intézetet változtatott 1; a „tanév végén volt tehát a létszám: 224. Ösztöndíjban részesült 4 tanuló.

Tandíjt fizetett az I. félévben 221, a II. félévben 217 növendék.

Tekintve az általános osztályzatot, az eredmény általában jónak mondható. A nyolcz osztályban minden tantárgyból jeles 29; mindenből legalább jó 53; minden tantárgyból legalább elégséges 9; egy tantárgyból elégtelen 24; kettőből 6; több tantárgyból 18.

Francia nyelvet tanult 12, szabadkézi rajzot 62, műéneket 221, gyorsírást 9 tanuló. A szavaló körnek 52 tagja volt.

Érettségire jelentkezett az 1887/88-ik tanév végén 17; írásbeli sikerrel tett 13, szóbeli 12.

II.

Ennek kapcsában fölemlítjük, hogy vármegyénk másik jeles középtanodájában, a körmöczbányai m. kir. főreáliskolában érettségire ugyancsak az 1887—88-ik tanévben jelentkeztek 12-en; úgy az irás, mint a szóbeli mindannyian kiállották, még pedig jeles fokozattal érett lett 2, jóval 6, egyszerűen éretnek nyilvánított 4.

Barsvármegye e két középkiskolája tehát az 1887—88. tanévben 24 ifjut képesített a felsőbb tudományok tanulmányozására.

III.

Vettük az aranyos-maróthi m. kir. állami elemi és felső leányiskola 1888—89. évi értesítőjét, melyet annak igazgatója De me Károly szerkesztett.

Az igazgatói jelentés szerint a múlt tanévben az iskolának összesen 224 növendéke volt, kikből a 6 elemi osztályba 212 iratkozott be. A felsőbb leányiskola I. osztályában volt 6, a II. osztályban szintén 6 s így összesen: 12 növendék.

A leányiskolában működött és pedig a felsőben 3, az elemben 4 tanér és két hitoktató.

Az „Önképző-kör“, melynek megalkitását a tantestület f. évi május hó 25-én tartott rendkívüli ülésén határozta el, megalkotván egyuttal annak alapszabályait is, tényleg csak a jövő évben fogja megkezdeni működését.

IV.

Felvidéki leányiskolánk sorában az első helyet kétségtelenül a Roszulegh Etelka-féle pozsonyi felső leánytan- és nevelő-intézet foglalja el. Ezen inté-

zet ma már tizenhat éves multtal bir, s nemcsak Pozsonyban és környékén, de messze vidéken is jogosan a legjobb hírnévnek örvend. Anyanyelvünk hűségese ápolása mellett, a német, francia és angol nyelvek elsajátítására nagy gondot fordít; s a leány-növendékeket a kor igényeinek mindenben megfelelő nevelés- és oktatásban részesíti.

Ezen intézet zártvizsgálatairól most kaptuk az értesítőt, s szívesen közöljük, hogy a vizsgálatok, Roth József, kir. tanácsos, pozsonykerületi tanfelügyelő és Papp Sándor helyettes tanfelügyelő elnöklete alatt a legsikeresebben folytak le. A növendékek helyes vezetése, tanítása és oktatása a derék igazgatóné és a kitünően szervezett tanárikar fáradságot nem ismerő buzgóságáról tesz tanuságot; míg a növendékek nagy száma az intézet közkedveltségét hirdeti.

Nagy elismeréssel kell megemlékeznünk az intézet iparmunka-kiallításáról, mely közel nyolczszáz darabból állt és a felerhárrás minden nemén tul a legnagyobb gonddal készített dísz-kézimunkák nagy sokasága által tünt ki. — Ezen iparmunka-kiallítás Máriássy Etelka kissasszonyt, megyénk alispánjának kedves leányát vallja mesterének, ki a Roszulegh-féle intézet egyik leghasznavehetőbb tagja és szülőhelyétől távol is, mindenütt és minden körben osztatlan tiszteletben, becsülésben és szeretetben részesül.

Óriás felelősséget vállalnak magukra mindazok, a kik benső meggyőződésük ellenére kikelnek bizonyos társadalmi, politikai, vallásos vagy egyéb természetű áldásos intézmények ellen s másokat is visszatartanak attól, hogy belőlük hasznot húzzanak. Az ilyen emberek ellen nem védhetjük magunkat eléggé. A legvilágosabban mutatkozik ez az ellenékezés az a gyógymódok és orvosságok dolgában. Sajnos, igen sok ember van olyan, a kik kétségtelenül fogadatos orvosságokat meggyőződésük ellenére mellőznek, értékteleneknek mondanak s más betegeket is megátolnak abban, hogy viszsaszerezzeék egészségüket. Ezért minden szenvedőnek tanácsolunk kell, hogy örizkedjék az ilyen lelkiismeretlen emberektől és saját meggyőződését követve, használja amaz orvosságokat, a melyeknek üdvös voltát kétségtelen bizonyítékok mutatják s a melyek a gyógyulást lehetővé teszik.

Semmiféle szerrel nem értek el még oly nagy sikereket, mint Warner Safe Cure-jével a vese, máj, epe és gyomor betegségekben s minden beteg maga is meggyőződhetik ez orvosság gyógyító erejéről, ha levéllel fordul azokhoz, a kik általa visszanyerték egészségüket.

Schweinger Miklós Királyhegyről (Kraszó-Szörénymegyéből) ezt írja: Warner Safe Cure-jének rendkívüli gyógyító ereje pár nap alatt teljesen talpra állított s ezért minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Baross László, lelkész, Szegeden nagy sikerrel használta Warner Safe Curejét.

Rotter Vincke, a cs. és kir. posta-csoomag-osztálynál Bécsben azt jelenti, hogy az orvosság kitünő szolgálatokat tett neki.

Az elősorolt személyek csak egyesek amaz ezek közül, a kiket ez orvosság meggyőyított s a kik köteleességüknek tekintik, hogy azt minden szenvedő embertársuknak ajánlják.

Ára egy palaczknak 2 frt. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 80 kr., 7 frt 10 kr. Kétszeres 5 frt 60 kr., 5 frt 80 kr. Rozs 5 frt. 50 kr. 5 frt 70 kr. Arpa 6 frt — kr. 7 frt — kr. Zab 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Kukorica 5 frt 50 kr. 5 frt 70 kr. Bab 7 frt — kr., 7 frt. 20 kr. Lencse 7 frt 50 8 frt — kr. Köles 4 frt. 50 5 frt — kr.

Nyilttér.

I.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca 180 versch. Qual.) —

Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (circa 150 versch. Qual.) — versendet rohen- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kösf n 10 kr. Porto.

II.

Szolid kereset!!

Állandó tartózkodásu egyéneket keresünk, kik hajlandók képviselőségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket rész letfizetés mellett elárúsítani. Magas jutalék biztositva.

Ajánlatok intézendők:

May, Elfer és Adler,
bank- és váltó-üzlet,
Budapesten.

